

DOLNOŽIVOTICKÝ ZPRAVODAJ

občanů Dolních Životic a Hertic

číslo
4/2022

INFORMACE OBECNÍHO ÚŘADU

STAROSTA OBCE

Jaroslav Vaněk

Tel.: 553 034 901

E-mail: starosta@dolnizivotice.cz

MÍSTOSTAROSTA OBCE

Ing. Jiří Čech

E-mail: mistostarosta@dolnizivotice.cz

REFERENT

Jiřina Leifertová

Tel.: 553 786 022

E-mail: obec@dolnizivotice.cz
podatelna@dolnizivotice.cz

ÚČETNÍ

Simona Vaňková

Tel.: 553 786 004

E-mail: ucetni@dolnizivotice.cz

SOCIÁLNÍ PRACOVNICE

Mgr. Marcela Vystrková

Tel.: 553 034 902, 724 183 272

E-mail: socialni@dolnizivotice.cz

ÚŘEDNÍ HODINY OBECNÍHO ÚŘADU

Pondělí 07:00–11:00 12:00–17:00

Úterý 07:00–11:00 12:00–15:00

Středa 07:00–11:00 12:00–16:00

Čtvrtek 07:00–11:00 12:00–15:00

Pátek 07:00–11:00

SVOZ KOMUNÁLNÍHO ODPADU

6. a 20. října 2022

3. a 17. listopadu 2022

1., 15. a 29. prosince 2022

SVOZ PLASTU

8. listopadu 2022

7. prosince 2022

SVOZ PAPÍRU

20. října 2022

16. listopadu 2022

5. prosince 2022

Vážení spoluobčané,

léto jsme si po dvou létech různých omezení užili ve volnosti a z teplého léta jsme se ocitli asi v nejchladnějším podzimu posledních 20 let.

Nehledám v tom žádnou paralelu, prostě je to tak. Zahřívá nás jiným způsobem, pohledem na točící se elektroměr a plynoměr v souvislosti se současnými či očekávanými cenami energií. Obec v současné době trápí více elektrická energie, kde jsme těsně nad stanoveným limitem pro podporu ze strany státu dle současného opatření. V ceně plynu využíváme dlouholeté dobré vztahy se Sdružením obcí Hlučínska a jejich vysoutěženým dodavatelem plynu s nízkou cenou do konce roku 2023. Novému vedení obce tedy předáváme určitou jistotu, že dodávky energií v obecních budovách jsou zajištěny a tuto zimu bez problému zvládneme.

V období od vydání minulého zpravodaje jsme na obci ani v zastupitelstvu nenelenili. Proběhla úspěšná kolaudace skautovny. K dnešnímu dni víme, že celkové

náklady, včetně projektů, dozorů a všech poplatků dosáhly výše 7.007.127 Kč. Kolik z této částky nám pokryje dotace, v tuto chvíli neumím říci. Celou dobu od kolaudace probíhá podávání vyúčtování, doplňování a vysvětlování dodatků smluv. Definitivní rozhodnutí očekáváme na přelomu října a listopadu. Zastupitelstvo obce se sešlo naposled v srpnu na svém 32. zasedání ve volebním období. Stalo se tak zastupitelstvem s dosavadním největším počtem zasedání za volební období. Ještě jednou všem zastupitelům děkuji za jejich obětavou práci, přístup k řešení problémů a pochopení v jejich rodinách.

Vážení přátelé, přeji Vám všem, ať podzim ještě ukáže svou příznivou tvář zbarveným listím, hřejivými paprsky babího léta. Ať nám vydrží životní energie v nás. Ať energie, kterou musíme nakoupit, je nám ku pomoci a ne k našemu ožebračení. Přeji Vám všem krásné a spokojené dny posledních měsíců tohoto roku.

Jaroslav Vaněk
starosta obce

OZNÁMENÍ OBČANŮM

Vážení spoluobčané,

děkuji těm z Vás, kteří jste se zúčastnili komunálních voleb v naší obci v minulém měsíci. Děkuji Vám za Vaše hlasy, které obdrželi naši kandidáti i já osobně ve volbách do Zastupitelstva obce Dolní Životice. Všichni naši kandidáti, včetně mě, chápeme takto Vámi projevenou důvěru nejen jako Vaše ocenění naší dosavadní práce, ale zároveň nás to všechny zavazuje, abychom dále pracovali ve prospěch naší krásné obce dle nejlepšího vědomí a svědomí a dle všech svých sil. Za všechny naše zvolené kandidáty do zastupitelstva obce i za ostatní, kteří budou členy komisí a výborů, či jinak pomáhat vést obec, Vám mohu slíbit, že Vaši důvěru se pokusíme nezklamat.

Jaroslav Vaněk
za volební stranu ODS

REKONSTRUKCE SKAUTSKÉ KLUBOVNY DOKONČENA

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Životní prostředí

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Ministerstvo životního prostředí

Rekonstrukce skautské klubovny byla v červnu dokončena. Vzhledem k tomu, že se jednalo o rekonstrukci starého objektu, stálo to velké úsilí, ale odhodláním všech zúčastněných se to podařilo. Slavnostní otevření plánujeme na jaře příštího roku, kdy bude hotov také nábytek, na který jsme si jako skauti požádali vlastním jménem o dotaci. Rádi Vás všechny uvidíme a klubovnou Vás provedeme.

Tato akce byla připravena jako rekonstrukce skautské klubovny – nového vzdělávacího Centra Salvatore a dvou dalších projektů – stavebních a technických opatření (zateplení, vytápění, fotovoltaický systém včetně elektrického propoje s Obecním úřadem), které povedou k energetickým úsporám v renovovaném objektu i v budově Obecního úřadu. V rámci dotace bylo pořízeno také vybavení, nábytek a pomůcky.

Projekt byl finančně podpořen z Integrovaného regionálního programu (IROP) a Státního fondu životního prostředí

(SFŽP), konkrétně Operačního programu Životního prostředí (OPŽP). V současnosti probíhá vyúčtování schválených dotačních prostředků. Po uvedení renovovaného objektu skautské klubovny do provozu bude naše skautské středisko zajišťovat neformální vzdělávání a vzdělávací kurzy pro děti, mládež i dospělé v Centru Salvatore.

Rekapitulace schválených dotačních prostředků:

- IROP: až 1.893.680 Kč.
- OPŽP: až 1.802.470 Kč.
- Využití kotlíkových půjček: až 1.700.000 Kč, pokud bychom prostředky nevyužili na energeticky úsporná opatření, musela by být částka pro kotlíkové půjčky vrácena poskytovateli. Jedná se o peníze, které obec dostala zapůjčené, aby je mohla dále půjčit občanům ve třetí výzvě kotlíkových dotací.

*Skauting pro život
Vít Lebeda*

Vážení rodiče, příznivci školy,

nový školní rok jsme již odstartovali a život ve škole je v plném proudu. Našich osm prvňáčků se velmi rychle adaptovalo na školní prostředí i samotnou výuku.

První ročník máme jako samostatnou třídu, ostatní ročníky jsou spojeny. Druhý ročník, ve kterém je šest žáků, je spojený s třetím ročníkem, ve kterém je devět žáků. Čtvrtý ročník s počtem třinácti žáků je spojený s pátým, ve kterém jsou dva žáci. Výuka ve spojených ročnících je náročnější na přípravu i organizaci, ale naše paní učitelky to zvládají skvěle. V mateřské škole je v tomto školním roce zapsáno 40 dětí. Jsme potěšeni, že jsme získali hojnou důvěru i od rodičů z Mikolajic. Počet dětí nám dělá radost, ale aby bylo možné plnohodnotně naplňovat výuku, bylo nezbytně nutné oddělit malé a velké děti. Nově přijaté děti, mezi kterými máme i 2,5 leté, si na školní prostředí musejí zvykat a potřebují mnohem více času

na adaptaci. Prostor v prvním patře, kde je kromě třídy i jídelna, nebyl vhodnou volbou pro všechny děti, proto jsme zřídili pro naše malé Broučky třídu v přízemí, hned vedle šatny. Do nově zřízené třídy jsme zakoupili koberec a kryty na radiátory, abychom zajistili bezpečné prostředí. Nábytek jsme získali darem od stolařství TUMA, velice děkujeme.

Tento školní rok jsme začali vyučovat v základní škole i v mateřské škole podle nových Školních vzdělávacích programů, ve kterých muselo dojít k úpravám dle Rámcových vzdělávacích programů, které vydalo MŠMT. V základní škole to pro nás znamenalo nejenom přejmenování předmětu Informační a komunikační technologie na Informatiku, ale především zařazení Informatiky i do 4. ročníku a k tomu změnu školních výstupů ve 4. i 5. ročníku. Informatika se nám však prolíná ve všech ročnících. V předškolním vzdělávání musela být upravena a vložena kapitola k Zajištění

Naši prvňáčci

průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka, jehož cílem je poskytnout jazykovou přípravu dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka, aby při přechodu na základní školu měly dostatečné jazykové znalosti.

Naše škola také v rámci Národního plánu obnovy pro ZŠ i MŠ obdržela finanční prostředky z MŠMT na vybavení pokročilými digitálními technologiemi, pro pořízení učebních pomůcek pro rozvoj informačního myšlení žáků a jejich digitálních kompetencí. Základní školy obdržely finanční prostředky ve výši 1.000 Kč na žáka, v denní formě vzdělávání, a mateřské školy obdržely částky ve výši 8.000 Kč na učitele, přepočtené na plné úvazky. Mateřské škole byla přiznána finanční částka 18.400 Kč a základní škola získala 45.000 Kč. Zakoupili jsme robotické hračky, robotické stavebnice, roboty, Albi knížky včetně příslušenství a podařilo se nám také rozšířit počty iPadů. Veškeré získané finanční prostředky z tohoto titulu jsme vyčerpali a věříme, že výuka bude zcela určitě obohacena o nové prvky a dětem i žákům se bude zamlouvat.

Než nový školní rok začal, tak je zřejmé, že se mnohé muselo připravit a zrealizovat. Jsem moc ráda, že se nám to společně podařilo a všem zúčastněným děkuji. Tento školní rok má již svou předepsanou osnovu a na mnohé se můžeme těšit. Výuka začala

Zahájení plavecké výuky

v obou budovách, malé děti si postupně zvykají na své první odloučení od svých nejbližších, byly zahájeny plavecké výuky a všichni žáci naší školy se již těší na výlet do Prahy. Kromě učení nás čekají různé soutěže, projektové dny a žáci 3. ročníku budou testováni ČŠI v tělesné zdatnosti a 3. listopadu se můžeme těšit na naše ŠIKULY v České televizi na programu Děčko. Přejí nám všem krásný školní rok naplněný především radostí a úsměvem. Ne vše je vždy jednoduché a samozřejmé. Velice si přeji, ať při společných setkáních a jednáních není vítězů ani poražených. Ať vždy najdeme společnou cestu k cíli.

Nový školní rok naplněn vším krásným
za ZŠ a MŠ Dolní Životice přeje
Lenka Smetanová
ředitelka školy

ZÁŘÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

V družině máme v tomto roce dvě oddělení s 38 dětmi a jak už to tak bývá, září bylo seznamovací. Seznamovali jsme se s prostředím družiny, s novými kamarády, s okolím školy a do našich řad jsme přivítali prvňáčky. Zavzpomínali jsme si na prázdninová dobrodružství, povídali jsme si o našich i vzdálených krajinách, které jsme v létě navštívili. Děti se vzájemně poměřovaly, kdo o prázdninách vyrostl o větší kus a kdo koho přerostl. Paní vychovatelky děti seznámily s řádem družiny, s pravidly bezpečnosti a při soutěžích jsme se seznamovali s pří-

stupem fair play a se spoluprací v týmu. Děti neskrývaly nadšení z celodružinové hry „Putování s kamarádem Ferdou Mravencem“. Podporujeme také čtenářskou dovednost a v jednotlivých odděleních čteme různé knížky a příběhy. Každý měsíc budeme opět navštěvovat místní knihovnu v rámci knihovnických chviliek se dovíme spoustu zajímavostí. Svě dovednosti budeme rozvíjet v jednotlivých kroužcích. Chtěli bychom více času strávit venku na hřišti a v přírodě, ale tentokrát nám počasí moc nepřeje. Pustili jsme se do sběru kaštanů a žaludů, ale

kvůli deštivému počasí se nám sběr trochu opozdil. V polovině září jsme pořádali sběr papíru a za výtěžek jsme mohli koupit nadstandartní materiál k rukodělným činnostem. Všem Vám děkujeme za pomoc a podporu při jakémkoli sběru. V podzimním pošmourném čase nastane čas pro naše tvůrčí tvoření a svými krásnými výrobky plné dětské fantazie

budeme zdobit prostory naší školy. Čeká nás mnoho dalších akcí, činností, zábavy a okresních soutěží, jak výtvarných, tak sportovních, na které se děti již nyní těší. Budeme se snažit, aby děti svůj volný čas strávený ve školní družině maximálně a smysluplně naplnily.

Jana Šustrová
vedoucí vychovatelka ŠD

MATEŘSKÁ ŠKOLA

Školní rok 2022/2023 jsme zahájili s 40 zapsanými dětmi, které budou vzdělávat čtyři pedagogické pracovnice. Děti jsou rozděleny dopoledne do dvou tříd – mladší děti „Broučci“ a starší děti „Sluníčka“. Po několika letech, se tak mohla opět otevřít samostatná třída, která byla zřízena v přízemí a děti se tak při výuce nebudou vzájemně vyrušovat. Společné chvíle budou trávit spolu při pobytu venku a v odpoledním provozu MŠ.

Nové děti

První den v novém školním roce ukápla ale i nějaká ta slzička. Nové děti si pomalu zvykají na všechny zaměstnance MŠ, organizaci, pravidelný režim v MŠ a starší děti jim rády pomáhají. Pokud nám to dovolí počasí, trávíme společné chvíle nejen na školní zahradě, ale i při vycházkách po okolí MŠ. S některými dětmi jsme již zahájili plaveckou výuku v „Baby Kačce“ v Opavě, pro přihlášené děti výuku náboženství v MŠ a kroužek jazyka anglického

pro předškolní děti. Společně jsme oslavili také narozeniny některých dětí.

Děti za pomoci svých učitelek zkrášlují svými výtvarnými projevy prostory MŠ, učí se již básničky, říkadla a písničky s podzimní tematikou.

Přejeme si, aby nejen děti, ale rodiče, kteří nám svoje děti svěřili, byli s naší MŠ spokojeni.

Na zahradě

Chtěla bych poděkovat řed. ZŠ a MŠ, starostovi OÚ a některým zastupitelům Obecní rady, kteří se zasloužili o otevření samostatné třídy pro malé děti. Máme z toho velkou radost a velice si toho vážíme a ceníme.

Dovolte, abych na závěr popřála všem zaměstnancům MŠ, dětem, rodičům, prarodičům i ostatním příznivcům MŠ pevné zdravíčko a krásně strávené podzimní dny se svými nejbližšími.

Za kolektiv MŠ Dolní Životice
Ivana Vavřínčiková
vedoucí učitelka

SKAUTI MAJÍ VLASTNÍ TÁBOŘIŠTĚ NA SLEZSKÉ HARTĚ!

Jak mnozí z Vás vědí, naše středisko se po dlouhých letech vydalo na odvážnou cestu, a to postavit si vlastní tábořiště. Cesta to byla dlouhá a trnitá, ale zvládli jsme to. Povedlo se nám vytvořit útulné místo pro téměř 200 dětí z celého okresu Opava, všichni si odvezli nádherné zážitky.

Za poslední dva roky jsme do táborového vybavení investovali téměř 300.000 Kč, které jsme si vlastními silami zajistili z různých dotačních titulů.

Velmi rádi bychom poděkovali všem naším podporovatelům a sponzorům. Zejména občanům, kteří nám darovali nebo přispěli na vybavení táborové kuchyně. Velké díky patří společnosti OPaLL-AGRI, s.r.o., která nám dle našich plánů vyrobila komponenty táborové pece. Dále děkujeme společnosti RITSCHNY kovošrot

a sběrné suroviny s.r.o., která nám zajistila dopravu táborového vybavení na tábořiště. Velké poděkování si zaslouží také pan farář, který nám umožnil na několik víkendů využít farní zahradu pro brigády, kde jsme vyráběli chybějící táborové vybavení. Obrovské díky patří také všem současným i bývalým členům střediska, rodičům a všem, kteří pomáhali při výrobě, opravách, stavění a bourání tábořiště, velmi si této pomocí vážíme!

Nesmírně si vážím nasazení celého našeho střediska, které se této výzvě postavilo čelem a společným úsilím všechny nástrahy překonalo. Krásně to vystihuje příspěvek jedné skautky na Facebooku: „Člověk se vrátí ze skautského tábora, z lesa, bez elektřiny. Ohně, hry, slavnostní slib, hlídky, vaření, spaní pod hvězdami. S partou dospělých nadšenců, kteří toto kouzlo sami jako malí zažili a teď ho předávají dál. Kteří ho půl roku chystají, berou si nato dovolenou a po návratu týden dospívají, než se dají do kupy. Kteří v tom mají čas, srdce, peníze a vlastně všechno, protože věří, že to stojí za to. Hluboce před všemi smekám.“

*Skauting pro život,
Vít Lebeda*

SCHUŽKY JSOU JIŽ V PLNÉM PROUDU:

SVĚTLUŠKY (holky od 5 do 11 let): sobota od 14:00 do 15:30.

VLČATA (kluci od 7 do 11 let): čtvrtek od 17:00 do 18:00.

SKAUTKY (holky od 12 do 15 let): sobota od 15:30 do 17:00.

SKAUTI (kluci od 12 do 15 let): pátek od 19:00 do 20:30.

Více info na dolnizivotice.skauting.cz nebo facebook.com/skautidolnizivotice

SKAUTI NA STŘEDOEVROPSKÉM JAMBOREE V PRAZE

Ve dnech 2. 8. – 12. 8. 2022 se deset skautů z našeho střediska zúčastnilo

středoevropského Jamboree v Praze. Akce byla určená především pro skauty z Vise-

grádské čtyřky, ale účastnili se také skauti z jiných států Evropy. Dokonce jsme se setkali i se skauty z Izraele.

Tento ročník se nesl pod názvem IRIS, což je řecká bohyně duhy a tématem byly barvy s motem „Palette of the world“, což symbolizuje pestrost a rozmanitost skautingu se zaměřením na všeobecný rozvoj mladých lidí.

Procházeli jsme se Prahou, hráli skvělé hry, překonávali sami sebe, malovali a tvořili. Také jsme navštívili lom Velká Amerika a lom Malá Amerika, ve kterém jsme se podívali i do štol.

Probíhal zde mezinárodní den, kdy každý stát měl možnost představit svou kulturu a své tradice. Naše družina připravila malování kamínků, čímž prezentovali Ivančenu, která se nachází v našem Moravskoslezském kraji.

Jeden den jsme strávili zvelebováním Prahy. Některé družiny natíraly most, jiné sadily stromky. Naše družina pomáhala s pletím plevle.

Na konci Jamboree probíhal průvod všech skautů a skautek, kteří se akce

účastnili. Pochod začínal ve Stromovce a končil na Letné, kde jsme si udělali společnou fotku.

Celou akci jsme si užili a jsme vděční, že jsme měli možnost se jí účastnit.

Gabriela Losertová

SKAUTSKÝ TÁBOR 2022: TAJEMSTVÍ STŘÍBRNÉHO JEZERA

Letošní skautský tábor probíhal v krásném prostředí. Tábořiště bylo postaveno poblíž Slezské Harty. Tady jsme strávili dobrodružných jedenáct dní.

V neděli 3. 7. jsme se dopravili na tábor, ubytovali jsme se ve stanech a byli nedočkaví, co se bude dít zítra a další dny. Hned další den k nám přišel Olda Shatter-

hand, blízký kamarád Vinnetoua, žádající nás o pomoc. Chce pomoci najít Indiány, aby je varoval, že jim chtějí bandité ukrást poklad. Společně jsme se připravovali na bandity zdokonalováním našich schopností. Učili jsme se novým skautským dovednostem, ale taky jsme si zlepšovali naši fyziku. Další dny jsme také luštili šifry a dokonce za námi přišel Vinnetou a rozdělil nás do týmů. Také nám řekl, že se jeho vesnice musela vystěhovat. Šli jsme se podívat do vypleněného tábora, vysvobodili jsme poslední indiány a získali jsme mapu k pokladu. Poklad byl náš cíl. Ale zároveň pořád v okolí pobíhali bandité a tak jsme je museli zlikvidovat. Zvládli jsme to! Bandité už nepředstavovali hrozbu a tak jsme se vydali pro poklad. Podle mapy byl ukrytý ve vesničce Rázová. Vydali jsme se tam. Najít poklad nebylo vůbec jednoduché, ale naštěstí jsme ten zlatý, sladký a zasloužený poklad našli a pochutnali si na něm. Tady byla naše cesta u konce a Vinnetou se s námi rozloučil.

Na tomhle táboře panovala přátelská, dobrodružná a zábavná atmosféra. Tento tábor byl také specifický v tom, že jsme se projížděli na lodčkách po Slezské Hartě, naučili se nové pojmy a jak to vlastně celé na lodce funguje. Když počasí přálo, šli jsme se taky do Slezské Harty vykoupat po dnech zaplněných výborným programem, který pro nás vytvořili vedoucí. Přispěli jsme taky k celému chodu tábora. Chodili jsme na služby do kuchyně, kde jsme se naučili nové kuchařské schopnosti. Hodně adrenalinu nám proudivo v žilách při nočních hlídkách, při kterých jsme tento rok museli být obzvlášť ostrážití, jelikož nás dokonce jednou přepadli. Také jsme si zahráli noční hru nebo jsme do noci seděli u táborového ohně a zpívali za doprovodu kytar a kachlonu táborákové písničky nebo si jen tak povídali. A to důležité: prohloubili jsme naše stará přátelství nebo navázali nová a užili jsme si spoustu zábavy!

Za skauty
Dorota Košárková

SETKÁNÍ STAŘENEK

Naše rodačka z Hertic, paní Štěpánka Šnajdrová (vlevo), která nyní žije v Seniorcentru ve Slavkově a naše občanka paní Boženka Urbanská docílily letos úctyhodného věku – 99 let (a to – pozor – každá, nejedná se o součet). Jejich rok narození je 1923. Obě „stařenky“ se setkaly letos v červenci a měly si o čem spolu povídat, i když jejich životní osudy byly úplně odlišné. Paní Štěpánka zůstala svobodná a po válce v nejtěžších letech sloužila svému bratru Janovi, který byl knězem. Např. na farách v Rázové nebo Jakartovicích. Pak mimo jiné hodně svého času, organizačních schopností a peněz věnovala zvelebení kaple v Herticích. Před důchodem pracovala v nemocnici. Naopak paní Boženka, rozená Vajdová, založila se svým manželem početnou krásnou rodinu, pracovala v zemědělství a později v pekárně. Obdivuhodně dnes i v požehnaném věku otvírá ráda vzdělávací knihu nebo časopis. Je takovou „písmáčkou“ – moudrou, usměvavou a velmi pozitivní. Obě prožily svůj život plně a poctivě. „Rovňáčky“ při setkání překypovaly štěstím a nešetřily navzájem komplimenty. Vybavilo se jim plno vzpomínek. Někdy byly až roztomile popletené, třeba když

se vyptávaly na nějakou kamarádku, se kterou se již po mnoho nemohou setkat...

Určitě i o nich platí, jak se říká: „Byly jsme mladé a krásné, teď už jsme jenom krásné.“ Přejme jim jen to krásné a děkujeme těm, kteří o ně v jejich věku pečují.

V.F.

ZPÁTKY DO MINULOSTI

ANSELM LEO POLÁK

Leo Polák se narodil 8. dubna 1883 v Dolních Živicích na Opavsku Aloisovi a Petronile Polakovým jako druhý syn ze dvanácti dětí. Rozhodl se pro kněžství v řeholním společenství Německého řádu, v roce 1904 vstoupil do noviciátu, o rok později dne 14. září 1905 složil první sliby a přijal řeholní jméno Anselm.

Následně pokračoval v řeholní a kněžské formaci. Nejprve v letech 1905–1908 studoval teologii v Brixenu, pak v letech 1908–1910 v Lublani. Zde ve středu 22. září 1909 složil věčné řádové sliby a také byl ve čtvrtek 14. července 1910 vysvěcen na kněze, v úterý 19. července 1910 sloužil v Opavě primiční mši svatou.

Jako člen Německého řádu podléhal obedienci velmistra. Ten poslal mladého kněze české národnosti do slovanského prostředí – do Slovinska, kde Německý řád vykonával duchovní správu mezi Slovinci ve svěřených farnostech lublaňské diecéze. P. Polák nejprve devět let působil jako kaplan: jeden rok ve farnosti sv. Petra v městečku Črnomelj v jihovýchodním Slovinsku, následující rok ve farnosti sv. Jakuba v Ormoži na východě Slovinska na hranicích s Chorvatskem v Dolním Štýrsku a dalších sedm let cca 10 km od svého prvního působiště v jihovýchodním Slovinsku, a to ve farnosti sv. Štěpána v obci Semič.

V roce 1919 se vrátil zpět na východ Slovinska do ormožského okresu, kde byl jmenován duchovním správcem v obci Miklavže pri Ormožu. V této malé zemědělské a vinařské vesnici prožil jako farář 22 let svého života.

Jako duchovní správce farního společenství křtil, zpovídal, sloužil mše svaté, oddával, zaopatřoval nemocné a staré

a také pohřbíval. Ve farnosti rozvíjel úctu k Nejsvětějšímu Srdci Páně a k Neposkvrněnému Srdci Panny Marie, prohluboval v jemu svěřených duších eucharistickou zbožnost skrze časté a stavovské svaté přijímání. Velmi dbal na krásu liturgie a své farníky zapojoval, ba přímo vtahoval do jejího spoluprožívání ať už sborovým nebo lidovým zpěvem. V roce 1934 organizoval ve své farnosti také lidové misie.

V blízkosti kostela sv. Mikuláše nechal postavit komunitní centrum a vytvořil tak prostor pro společenský život v obci. Kromě jiného zde zřídil knihovnu a také tu probíhaly zkoušky nejen chrámového sboru, ale také tamburašského souboru, k jehož vzniku dal zakládající ideový i materiální impuls.

Vše se změnilo s útokem Německa a jeho spojenců na Jugoslávii dne 6. dubna 1941. Po kapitulaci Jugoslávie byla část území dnešního Slovinska přičleněna do Německé říše a nová vládnoucí moc začala germanizaci místních obyvatel. Slovinští kněží působící mezi slovinským obyvatelstvem se raději uchýlili na území nově vzniklého Chorvatského státu. Dne 21. srpna tak učinil i P. Anselm Polák. Uchýlil se do Chorvatska do Velikeho Trgovisca a později – když začalo zatýkání slovinských kněží i na chorvatské straně – odešel a ukrýl se v klášteře františkánů ve Varaždinu. Informace o jeho přítomnosti se dostala na veřejnost a on byl 6. září 1942 na ulici zatčen. Spolu s pěti zatčenými slovinskými kněžími a dalšími vězni byl deportován do pověstného koncentračního tábora Jasenovac, nacházejícího se cca 160 km jižně na bosensko-chorvatské hranici na levém břehu řeky Sávy. Transport dorazil na určené místo 20. září 1942. V krutých podmínkách tohoto tábora strávil P. Anselm necelé čtyři týdny. Dne 17. října 1942 byl 59letý kněz odveden z koncentračního tábora a spolu se čtyřmi kněžími a dalšími vězni byl na břehu Sávy zavražděn. Jeho mrtvé tělo bylo – dle v tomto koncentračním táboře

obvyklé praxe – vhozeno do řeky Sávy. Vzpomínka na tohoto kněze-mučedníka ale nezapadla. Slovinská církev ho v roce 1995 zařadila do svého seznamu mučedníků a začala podnikat kroky pro eventuální proces jeho blahorečení. Také ostravsko-opavská diecéze P. Anselma Lea Poláka zařadila v roce 2020 do seznamu svých mučedníků.

Při příležitosti 80. výročí mučednické smrti P. Anselma si budou jeho památku připomínat také v jeho rodné obci Dolní Životice.

Zde bude ve farním kostele Nejsvětějšího Spasitele v neděli 16. října v 10.00 sloužena mše sv. za umučeného kněze a po ní bude v předstíni kostela odhalena pamětní deska upomínající na tohoto svědka katolické víry.

Dr. Jan Larisch

PŘIPOMÍNKA 80. VÝROČÍ MUČEDNICKÉ SMRTI KNĚZE P. ANSELMA LEO POLAKA

Leo Polak se narodil 8. dubna 1883 v Dolních Životicích jako druhý nejstarší z 12 dětí manželů Aloise a Petronily Polakových.

Vystudoval na kněze v řeholním společenství Německého řádu. V roce 1910 byl vysvěcen a přijal řeholní jméno Anselm.

V tehdejší době Rakousko-Uherska byl velmistrem řádu poslán do Slovinska, kde působil jako kaplan v různých farnostech. V roce 1919 byl jmenován farářem v obci Sv. Mikloš, kde působil 22 let. Jedna z jeho mladších sester Marie se za ním do Slovinska odstěhovala a dělala mu na faře hospodyní.

V roce 1941 byla část Slovinska přičleněna do Německé říše a tím začala germanizace místních obyvatel. Před zatýkáním slovinských kněží se P. Anselm ukrýval, naposledy v klášteře františkánů ve Varaždinu. V září 1942 byl zatčen a s pěti slovinskými

knězi byl vězněn v koncentračním táboře Jasenovac.

17. 10. 1942 byl ve svých 59 letech na břehu řeky Sávy zavražděn.

Ze vzpomínek paní Aloisie Jedličkové, neteře pátera Anselma vyplývá, že za svůj život nikdy nezapomněl na svou mateřštinu ani na svou rodnou vesnici.

Jeho sourozenci postupně za ním jezdili vypomáhat při zemědělských pracích na farních pozemcích, v hospodářství.

Sestra Marie se ve farnosti vdala. Celý život ráda četla české knihy a psala rodině česky psané dopisy. Počátkem 80. let minulého století jela paní Jedličková se svou sestřenicí za tetou Marií do Miklavže na návštěvu u příležitosti jejich 90. narozenin.

Odkaz našeho rodáka, slezského kněze P. Anselma Leo Poláka ve Slovinsku žije dodnes.

Vlasta Skřontová

HISTORIE OBCE OČIMA MATRIKY

Velice zajímavým materiálem ke zkoumání historie obce jsou matriky. Ty nestarší ucelené týkající se naší obce (vedené při slavkovském kostele) pochází z let 1698-1734 a jsou přístupné na webových stránkách Zemského slezského archivu v Opavě. (existují zápisy životických občanů i ve starších matrikách, ale tyto zápisy nejsou souvislé a nezachycují celou populaci obce)

A o tomto zdroji poznání bych chtěl napsat několik slov.

Slovo demografické

Je bezesporu zajímavé, zejména pro vás hluboké starousedlíky, sledovat do jaké míry se generace předků stěhovaly, resp. zůstávaly usedlí na gruntu a „sedí“ na jednom místě (od konce 18. století pozorovatelné, zda i na stejném čísle popisném) po generace. Při té příležitosti je jistě zajímavé nahlédnout na příjmy, která se v obci objevovala už na počátku 18. století (do zmíněného roku 1734). Poznáte mezi nimi i své předky (alespoň podle příjmení)? Kdo z vás se může pochlubit, že jeho „příjmí - příjmení“ je v obci přítomné přes 300 let?

Bambuch – Berger – Brezovský – Buček – Bumba – Cigán – Cícha – Cíbl – Čech – Družba – Ettlinger – Forentz – Grela – Hajduček – Hanzel – Hartman – Havlík – Hlaváč – Hradecký – Hrudek – Chmelař – Igrošek – Jaborovský – Jakulka – Janeček – Jarošík – Jašek – Juránek – Kaluža – Kapusta – Klásek – Kölner – Konečný – König – Kořený – Kostka – Kovalčík – Kozlovský – Král – Kratochvíla – Kraus – Krč – Kříž – Kubelka – Kubica – Kuča – Lazar – Lemnich – Lentzek – Leska – Lorentz – Machinek – Malchárek – Martinovský – Matzke – Mazur – Musila – Nemečzik – Novák – Ochrana – Osnovský – Pastor – Pátek – Pavelek – Pavlíček – Písek – Radecký – Rörig – Rosinovský – Ross – Rupik

– Sedláček – Schmid – Šustek – Schwartz – Skřont – Strauch – Štěpán – Tengler – Uvíra – Wiesweger – Vala – Vašek – Vavrla – Vluka – Wolf – Zacher – Žiatek a Žiga.

A jak to ve stejné době, Hertičtí, vypadá u vás?

Baran – Bek – Damaška – Družba – Galvas – Grela – Halečka – Havránek – Herek – Hruška – Chmelař – Christián – Mazur – Pavelek – Pavlíček – Radek – Ručka – Se-roch – Skřont – Tengler – Uvíra – Viltsch – Vlček.

Slovo jazykové

V nejstarším období stačilo k jednoznačné identifikaci osoby jen jedno jméno (a to jméno rodné). S nárůstem počtu obyvatel se ale ukazovalo, že jedno osobní jméno nestačí a k rozlišení osob se stejným jménem se začaly používat obměny jména, tzv. **příjmí** (odlišily jimi Václava Tesař od Václava Kovalčíka). Příjmí byla nestálá a proměnlivá, kolísala často jejich podoba (v Životicích 1698–1734 se u stejných osob v matrice např. mění příjmí Hlavač na Hlaváček, Hansel na Hanzlík) a především byla příjmí ryze individuální, nedělila se (při sestavování rodokmenu se vám prostě stane, že nejste schopni v bádání pokračovat, protože dítě používá jiné příjmí než jeho otec a vy příjmí otce už nezjistíte). Jako znak celé rodiny se jedno příjmí začíná ve městech používat od konce 16. století, na venkově až o sto let později (a to ještě ne zcela 100%). Tomuto dlouhodobému procesu napomohl patent Josefa II. z roku 1780 o dědičnosti příjmení (povinné používání příjmení bylo ale zavedeno až o 6 let později).

Jako první příjmení bylo nejčastěji použito jedno z příjmí otce, o konkrétní podobě příjmení však rozhodovali povolání úředníci, nikoli rodina či otec. Vzhledem k tehdejší podstatné části německých

úředníků však vzniklo nepřeberné množství příjmení nečeských, zkomolených a nevhodně expresivně zabarvených. Každopádně císařským patentem se přezdívká, přijímá jednotlivce stávala dědičným **příjmením** celé rodiny.

Přemýšleli jste někdy nad tím, co asi znamená vaše příjmení? Jak vzniklo? A máte-li něco společného ze znaků původního příjímí i vy?

Nejčastější příjmení (a to i naší obci) vznikla ze **jmen osobních**. Když se jeden muž v obci jmenoval Václav, druhému se pro pořádek říkalo Vašek, třetímu Vencel a jinému třeba Vašík a přijímí mu zůstalo, i když povyrostl a zestárl a přešlo tak i na jeho rod.

- namátkou **Adámek, Balek** (Baltazar), **Bár, Barč** a **Barteska** (všichni Bartoloměj), **Bek** (nářečně Benedikt), **Bendík** (Benedikt), **Blahuta** (Blah), **Borč** (Bořivoj), **Břemek** (Břetislav), **Duček** i **Dušek** (Duchoslav), **Elbl** (Albrecht), **Franek** (František), **Fryč** (Frydrych), **Galia** (Havel – německy Gallus), **Gregořica**, **Grygar** (oba Řehoř – řecky Gregorius), **Hanšut** (Castullus, česky Haštal), **Harazin** (Erazim), **Havel, Hodák** a **Hoza** (všichni Hadslav), **Indrák** (Jindřich), **Jurik** (Jura), **Klimek – Klímek** (slovenská podoba Klement), **Kresa** (z řeckého Chrysostomos), **Kristián, Kříž** (oba Kryštof – řecky Christophoros), **Leifert** (německé jméno Liebhart(d)t), **Lukáš, Mac** a **Macola** (oba Matěj – německy Mathias), **Machura** (Martin), **Martinek – Martínek, Matějek, Matušík** (Matouš), **Mička** (Michal), **Mikuláš, Mocek** (německy nářečně Matz, vit Mac), **Ondráček, Ondruch** (oba Ondřej), **Pavelek, Pavlíček, Pavlík, Pechník** (Petr), **Prošek** (Prokop), **Radek – Rádek** (Radim), **Remeš** (Jeremiáš), **Ryman** (Raimund-Rymont), **Siba** (německé Sibert, Šenestián), **Staněk** (Stanislav), **Stiborský** (Ctibor), **Šimkovský** (Šimon), **Štěch** (ze staročeského Stephanos vznikl nejen Štěpán, ale i staročeské jméno Štěch), **Tomáško,**

Tuma (Tomáš – Tóma – Tůma), **Turča** (Tur), **Swiech** (s polštiny, Světoslav), **Urbanský** (Urban), **Válek** (Valentin), **Vaněk a Vícha** (Václav), **Vávra, Vavrečka a Vavříník** (všichni Vavřinec), **Vincík** (Vincenc), **Vítek, Volkmer** (německé jméno Volkmar) Další početnou skupinou jsou tělesné i duševní vlastnosti (barva vlasů, očí, typ postavy, charakteristický fyziologický znak, povahový rys...). Často vzniklo původní příjímí (stejně jako dnes nechtěné a nelichotivá přezdívká) s cílem sarkasticky, štiplavě upozornit na určitý rys člověka, př. jej nazvat zcela ironicky.

➤ **vlastnosti tělesné** – namátkou **Bár** (středohornoněmecké bare = holý), **Bečička** (podle postavy), **Cábel** (dlouhý, vysoký člověk – cabau, čahoun), **Czernin** (německý přepis Černín – barva), **Drastich** (drastiti = ježiti vlasy), **Drobný** (malého tělesného vzrůstu), **Fajmon** (středohornoněmecky vin = jemný krásný, částice – mon, správně – man, označuje, že se jedná o člověka; v překladu = krasavec), **Fizek** (německy fuss – noha, nebo vous), **Groh** (přezdívká ze středohornoněmeckého grā – šedá, šedá věkem), **Gróman** (přezdívká ze středohornoněmeckého grā-man šedý, věkově šedý muž), **Grossmann** (středohornoněmecky velký, tlustý muž), **Holásek a Holuša** (oba bezvousý, holý), **Hýždala** (hýž – staročesky hýždě), **Chabičovský** (chabý – slabý), **Jedlička** (přeneseně vzpřímený člověk, který chodí rovně), **Karásek** (vzrůstem malý – karas se ve Slezsku říkalo neurostlému křovinatému stromu), **Klein** (německy malý, ale také štíhlý a jemný, nebo mladý ve významu junior), **Knopp** (německy knoflík – ve smyslu malý tlustý člověk), **Kocián** (přezdívká, tmavá kočka, nositel tmavých vlasů), **Komárek** (přeneseně hubený člověk), **Kosmál** (kos – v přeneseném významu člověk s dlouhým nosem, staročesky kosmatý = chlupatý, vlasatý), **Kořený, Krbálek** (kořen, krpal – ve smyslu malého tělesného vzrůstu), **Kostří-**

ba (kostra, ve smyslu vyhublý), **Majnuš** (latinsky magnus – velký), **Mrva** (někdo nepatrný, malý), **Odnoha, Režnar** (barvy rusé, rezavé), **Rotter** (z německého rott – červený, podle barvy vlasů nebo pleti), **Rubý** (hrubý = velký), **Světlik** (světlé barvy), **Šlejmar** (staročeské švej je křivý, levý, kosý, tedy křivonohý), **Šmajstrla** (šmajda – typ chůze), **Vlček** (vlk – přeneseně šedé vlasy, vousy, velké špičky)

► **vlastnosti duševní** – namátkou **Burda** (hřmotný, silný, tělnatý člověk), **Cábel** (cabit=plakat, brečet, přezdívka pro uplakaného), **Darda** (člověk od rány), **Eller** (zkomolením středohornoněmeckého bellen – agresivní, hádající se osoba), **Holásek a Holuša** (holý ve smyslu chudý, zchudlý), **Hrdý, Hutečka** (staročesky hůtat = přemýšlet, hloubat), **Hýždala** (staročesky hyzditi - hnusit), **Jasoněk** (jásanie - hlasité projevování radosti), **Kalus** (lašsky jedinec, který se toulá v noci), **Klemm** (ve středohornoněmčině přeneseně neplodný život), **Komárek** (v přeneseném smyslu obtížný, otravný), **Kresa** (z řeckého Chrysostomos - tj. česky Zlatoústý, přeneseně tedy člověk výmluvný), **Kristián** (Kristu zaslibený, přeneseně společenská elita), **Ladner** (ladněti = stávat se, být pěkným, krasoučkým, hezkým), **Liška** (přeneseně mazaný), **Losert** (ze středohornoněmčiny losaere – pokrytec, lichotník, svobodný chlapec), **Majnuš** (snad ze staročeského majně = skrytě, tajně), **Marvan** (někdo, kdo se krmí pohankou, ve své době přeneseně hlupák), **Mocek** (všechno mohl, směl, uměl), **Mrva** (mrvit se = hemžit se), **Němec** (němý, málomluvný), **Pelant** (pelovati, pelášiti – běžet), **Prda** (staročesky vyprdělit = prozradit), **Raida** (randa, rámus, člověk dělající rámus), **Rubý** (hrubý = silný), **Rychlý, Řehulka** (staročeské řehola = smíšek), **Skřont** (snad ze staročeského skrzěti = skřípati), **Stýskala** (stýskat si), **Svoboda** (svobodný člověk, hrdina), **Škrobánek** (škrobený – odměřený v chování), **Šlej-**

mar (z německého schlemmer – zhýralec, hýřil), **Tichý, Trojan** (trojčit, bláznit), **Volkmer** (starohornoněmčina zná „lid“ – folc a „slavný“ – mari, tedy slavný člověk), **Volný, Vystrk** (staročeské výstrk = výčitka)

Od této kategorie je jen tenká hranice do kategorie **nadávek a přezdívek** – **Doležal - Doležel** (doležat=poležet si, pospat si, přezdívka lenochům), **Fajmon** (staročeské fafrat-tlachat, fajka-malý muž kouřící dýmku), **Groh** (přezdívka ze středohornoněmeckého grä – šedá, šedá věkem), **Gróman** (přezdívka ze středohornoněmeckého grä-man (šedý, věkově šedý muž), **Procházka** (vandrovní tovaryš, v práci nestálý člověk, zahaleč). Do této kategorie budou bezesporu patřit i mnohá příjmení odvozená od zvířat (dlouhý krk, říkalo se mu labuť), rostlin, potravin atd.

Další kategorií jsou příjmení vycházející z živností a dovozená od sloves.

Příjímí ale mohla vznikat podle řady jiných kritérií:

► **živnosti řemeslné a obchodní** – **Bečička** (bečka – menší, lehčí sud, tedy bednář), **Bek** (z německého bäcker – pekař), **Bereiter** (berittener - středohornoněmecky koňský čeledín, nebo také soukeník, který se staral o přípravu, bereitung), **Bitner** (počeštělé büttner - středohornoněmecky putna, výrobce puten, bednář), **Essler** (zkomolenina středohornoněmeckého bessler – označení pro malé příležitostné pracovníky, jiná možnost je odvozením od dressler – toto příjmení se v okolních obcích skutečně vyskytovalo – pro soustružníka, resp. fessler – výrobce sudů a malých dřevěných nádob), **Fischer** (německy rybář), **Gatnar** (z německého gärtner – zahradník, ve smyslu zemědělského hospodáře, který vlastnil málo polí, spíš „zahrádku“), **Hopp** (pěstitel chmele, obchodník s ním), **Hutečka** (pracovník v hutí), **Korbel** (výrobce korbelů), **Košárek** (kosař), **Koval a Kovalčík**

(kovač = kovář), **Knopp** (německy knoflík – krejčí, resp. nářečně německé knap(p) – zbrojnoš, horník, tovaryš), **Kramný** (staročeský krmaný = nabízený k prodeji), **Kuzník** (kuzeň, kuzna = kovárna, kuzník nářečně kovář), **Ladner** (patrně z německého lade – truhla, skříň, tedy truhlář), **Lesák** (obchodník s dřívím, lesní včelař), **Losert** (ze středohornoněmčiny losaere – hlídač), **Moša** (výrobce mošen), **Polák** (staročeské polan = kdo obdělává pole), **Schindler** (německy šindelář, výrobce šindelů), **Sukeník** (soukeník – výrobce sukna), **Šachteli** (ze středohornoněmeckého schachtel – krabice jako označení pro výrobce dřevěných nebo papírových krabic jako obaly nebo obložení, stejně jako pružné rámy na síta), **Šenk** (počeštělé německé schenk znamená výcep), **Schneider - Šnajder** (počeštělé, německy krejčí), **Šlejmar** (z německého schlämer = vypírač rudy), **Šuster** (počeštělé, schuster = německy švec), **Varteký** (slovenská varta je strážní služba, nejčastěji vojenská), **Varyš** (zkomolenina tovaryš – vyučený řemeslník, který pracuje u místra), **Wagner** (z středohornoněmeckého wagner – výrobce vozů, kolář)

➤ **živnosti umělecké – Paszyc** (z polského pasz – držet pas v kartách, karbaník), **Rotter** (středohornoněmecké rotte – strunný nástroj podobný harfě), **Šášek** – odvozená od sloves – namátkou **Borč** (staročeské boři, boroť = brát, bořit), **Bouchala** (člověk, který se rád pere, rozdává rány), **Burda** (bouřiti, člověk buřič), **Divecký** (dívat – divák), **Doležal - Doležel** (doležat=poležet si, pospat si), **Drastich** (u soukeníků drstiti = třepit se), **Hýžďala** (hyžditi), **Klapetek** (klapač, klepač), **Musila** (musit, nutit, nositel musel dělat něco, co se mu nechtělo), **Ohřala** (ohřieti – zahřát někoho, dodávat někomu teplo), **Paszyc** (pravděpodobně z polského pasć, pasać = pást, pastevec), **Pelant** (slovenské pelantín = pelášit), **Pilčík** (pilčiti = řezat pilou), **Procházka** (rád se procházel,

hodně cestoval, nakupoval např. dobytek v sousedních vesnicích), **Sada** (usadit se), **Stoniš** (stonati, kdo stůně), **Škrobánek** (škrobit, finální úprava plátna), **Tengler** (z německého tengeln = naklepávat, tj. brousit kosu, srp apod.), **Vyhlídal** (vyhlídat = uhlídat, nebo vyhlížet)

Přistěhoval-li se někdo do obce z jiné krajiny nebo cizí země, domácí, nevěda, jak jej jinak nazvat, vložila jinakost do příjímí, stejně jako když bydlel v obci na jedinečné lokalitě

➤ **příjmení obyvatelská – Bek** (v severoněmeckém prostoru označení pro potok, malou říčku), **Borč** (pocházející z boru, lesa), **Čech**, **Černohorský**, **Divecký** (snad obyvatelské jméno od obce Divec), **Elbl** (Labe, německy Elbe), **Galia** (přišlý z Francie – stejně jako sv. Havel pocházel z Galie, uvádí se v souvislosti s francouzskými válkami v 18.století francouzské „galant“ – moravismus galán - milovník), **Gebauer** (středohornoněmecké gebur(e) = soused), **Gurecký** (snad z polského gura, góra = hora, horák), **Hampel** (lašsky místo, kde se pere prádlo), **Hanák** (Haná), **Horák** (přišlý z hornaté části země), **Hradečný** (pocházející z Hrádku, Hradce...), **Chabičovský** (přišlý z Háje ve Slezsku - Chabičova), **Konečný** (pocházející z konce osady), **Kreuzberger** (pocházející z Kreuzbergu – německy Kružberk), **Krusberský** (pocházející z Kružberku), **Křestan**, **Lesák** (z lesa), **Lhotský** (pocházející ze Lhotky, Lhoty), **Lučný** (v louce), **Melecký** (přišlý z Melče), **Morbitzer** (název rezidencí v lesní oblasti mezi německou stranou Krušných hor a Augustusburgem), **Němec**, **Novák** (obecně cizinec), **Polák**, **Raida a Rotter** (německé reute = vykloučené místo, paseka), **Schwablík** (Schwaben – Švábsko), **Stupeň** (ve staročestíně svah, sestup, žijící ve svahu), **Šteyer** (Steier – Štýrsko), **Švéda** (Švéd), **Vltavský**, **Výmola** (výmol – místo vymleté vodou, rokle), **Vystrk** (majitel chalupy předstunutý před řadou ostatních, resp.

chalupy mimo obec, tj. „na vystrkově“) Příjmení, které ne vždy jasně vysvětlují označení, **Turča** (poslovenštěné Turčan vychází z maďarského Turcsan, tedy Turék, předek ale nemusel přijít bezprostředně z Orientu, kousek od hranic bylo např. město Turčianský Svätý Martin)

➤ **rostliny a stromy (a jejich části)** – **Cibulka** (pěstitel, nebo tvar hlavy), **Drastich** (drásta=tříška), **Fiala**, **Galetka** (snad od slova gala – regionálně rostlina ďáblik bahenní), **Hopp** (německy chmel), **Jedlička**, **Klásek**, **Kocián** (kociánka je staročesky „kočička“, tedy vrba jíva), **Lebeda**, **Mrkva**, **Petržela**, **Pilčík** (německy pilz = houba), **Slivka** (švestka), **Trebulák** (trebula – slovenský název pro kerblík třebu-li, listy jsou aromatickým kořením)

➤ **zvířata** – **Bár** (středohornoněmecké bär = medvěd), **Baránek**, **Čížek**, **Ploška** (mol), **Hampel** (německy hummel – hovězí dobytek, obecní býk), **Kocián** (lašsky kocánka, kociánka - kočička), **Komárek**, **Kosmál** (kos), **Liška**, **Mička** (kočka – mic-ka), **Pumr** (lašsky pes samec), **Schvan** – **Švan** – **Šván** (německy schwan = labuť), **Včelka**, **Vlček**, **Vrábl** – **Vrábel** (vrab - vrabec), **Vrána**

➤ **svazky rodinné** – Chovanec (dítě přijaté za vlastní)

➤ **sídlo člověka** – Půda, Pustka (pustina) - příbytek a jeho příslušenství – Mrva (hnojiště)

➤ **náradí řemeslnické** – **Klapetek** (malý špalek, který se vázal domácímu zvířeti na provaz visícímu od krku, aby bylo klidné), **Košárek** (košák – proutěný úl), **Plocěk** (mlynářská železná palička), **Rapušák** (rabuša - staročesky hole, do kterých za počty dodaného zboží, př. ovce svěřené bačovi), **Remeš** (remek - mistrovský kus, př. mlecí plocha u spodku mlecích kame-nů), **Tengler** (ze středohodoněmeckého tengelen = kladivo, klepání, kterým se vyhlazovalo ostří kos), **Toporčák** (topor = velká silná násada k sekyře), **Válek** (ku-

chyňské náčiní), **Vožníček** (vožnicě - kád' na převážení ryb nebo tekutin, vožníček - malý vozík, menší nádoba)

➤ **náčiní myslivecké** – **Darda** (kopí), **Špička** (špidlo = hrot)

➤ **potraviny, jídla a nápoje** – **Marvan** (buchtá z pohankové mouky), **Smetana**, **Slanina**

➤ **míry a váhy, čas** – **Kupka** (zdrobněli-na kupa, hromada), **Liber** (libra, váhová jednotka), **Majewski** (polsky májový, květnový), **Mrůzek** (polského původu mrózek=mrázek), **Pátek**, **Peniaško** (slo-vensky peniašky = peníze), **Trojan** (trojče, např. mlýn se třemi stroji), **Večerek** – **Večerka** (večer)

➤ **příslušnost k panskému stavu** – **Král**, **Richter** (německy rychtář, zástupce vrch-nosti v obci), **Šafarčík** (počeštělé šafář byl v minulosti správce panského dvora, nad-řízený čeledi), **Šolc** (středohornoněmec-ké schultz je jiné pojmenování pro fojta, rychtáře), **Vaida** - **Vajda** (vajda = náčelník cikánů, v sánskrtu vaj da = mudrc)

Pro příjmy - příjmení byla podstatná i sku-tečnost, že Dolní Životice byly až do 1918 součástí Rakouského císařství, resp. Ra-kouska-Uherska a že právě v tomto státě docházelo k velké migraci národnostně nejednotného obyvatelstva. Naše obec navíc ležela na, dalo by se říci, česko-ně-meckém jazykovém rozhraní a řada živo-tických příjmení nemá ani český základ. Ale jen některá z nich se dají „rozklíčovat“.

➤ **cizojazyčná** – **Bár** (počeštělé, med-věd, nebo holý), **Bek** (potok, říčka), **Be-reiter** (koňský čeledín, druh soukeníka), **Bitner** (putna, výrobce puten, bednář), **Elbl** (Albrecht, Labe), **Eller** (agresivní, há-dající se osoba), **Flejberk** (počeštělé Fre-iberg, snad pocházející z tohoto saského města), **Hampel** (loutka, resp. hammel - skopec), **Hopp** (chmel), **Essler**, **Fischer** (rybář), **Gatnar** (zahradník), **Gebauer** (soused), **Groh** (šedá věkem), **Gróman** (věkově šedý muž), **Grossmann** (velký,

tlustý muž), **Grydil** (snad z německého grütze – krupice), **Klein** (malý), **Klemm** (neplodný život), **Knopp** (knoflík), **Kocvelda** (snad z německého Katz – kočka, které se ve shodě s místní - českou, či německou - výslovností přepisuje jako o, odtud získáme hledané koc a velda - které vychází z osobního jména Velislav, Velimír), **Ladner** (truhlář), **Leifert** (Liebhart), **Losert** (loserth – poražený), **Mrůzek** (počeštělé, mrázek), **Pilčík** (houba), **Raida** (paseka, mýtina), **Richter** (rychtář), **Paszyc** (pas, pastva), **Rotter**, **Schindler** (šindelář), **Šenk** (počeštělé, výcep), **Šlejmar** (vypírač rudy, nebo zhýralec, hýřil), **Šnajder** (počeštělé, krejčí), **Šolc** (počeštělé, fojt), **Šuster** (počeštělé, švec), **Švan** - **Šván** – **Schvan** (počeštělé schwan - labut), **Tengler** (kladivo, klepání), **Volkmer** (Volkmar, resp. slavný člověk), **Wagner** (výrobce vozů)

Pátrání v této oblasti do velké míry limituje četnost příjmení a u málo frekventovaných příjmení šance, že se objeví v nějaké jazykové příručce. A obec je raritní i co do četnosti příjmení, vždyť v celé České republice (podle webu prijmeni.cz – aktualizované ale k roku 2016) žije (žen i mužů) s příjmením Ohřal 3, Pasič 4, Vožniček 5, Moniš 6, Ryman 6, Knopp-Kostka 8, Švelán 9, Paszyc 11, Pežga 13, Bereiter 14, Schvan 14, Schwablík 14, Siba 17, Šachtel 18, Toporčák 18, Gróman 19, Kreuzberger 21, Hyžďal 22, Ploška 24, Duček 25, Vystřk 25, Kosmál 27, Hanšut 28, Stupeň 31, Trebulák 35, Boldezerský 36, Ladner 36, Huťečka 38, Jasoněk 39, Skřont 42, Bokiš 43, Majnuš 45, Hodák 46, Najser 50, Vaida 50, Šteyer 51, Odnoha 52, Swiech 52, Gibes 53, Rapušík 53 ...

Slovo historické

A konečně je studium nejstarších obecních matrik zajímavé i po stránce studie historie obce. Jako příklad předkládám relativní drobnost. Po dobu, co v Životicích žiji, jsem byl opakovaně přítomen,

když se řešilo, co je pravdy na tom, že v obci v minulosti panstvo mělo svůj pivovar (v písemných památkách po něm totiž nezůstala zmínka, a jediné, co zůstalo, bylo obecné povědomí některých místních, kteří lokalizovali pivovar do budovy zrušeného šrotovníku v areálu bývalého zemědělského družstva). A pomohly matriky. V roce 1723 se podle nich totiž v obci ženil Josef Pokorný, sladovník v Dolních Životicích (Josef je sladovníkem stejně jako jeho otec již v obci uselý Jiří Pokorný, který v Životicích 1734 umírá). V roce 1754 se do obce přizemil (z Pusté Polomi) další sladovník – pivovarník, Jan Vaněk. Tři prokazatelní sladovníci – pivovarníci... Co asi v obci desetiletí dělali?

A (raritní) slovo závěrem

A jak by symbolicky vypadaly stupně vítězů tohoto historicko-matričního exkurzu?

V Evropě běží třicetiletá válka...

... a 4. prosince 1642 se v proboštském Kostele Nanebevzetí Panny Marie v Opavě ženil Kašpar Machinek s Annou (oba z Dolních Životic)

25. srpna 1643 si v hradeckém Kostele svatého Petra a Pavla bere Jiří, syn Adama Adamtze, Kristinu, dceru Štěpána Molitorise (latinsky mlynáře) z Dolních Životic

15. listopadu 1643 ve stejném hradeckém kostele si Jakub Chodura (z Litutovic) bere Annu, dceru Matěje Malchara (z Dolních Životic)

... a 21. června 1643 je v hradeckém Kostele svatého Petra a Pavla pokřtěna Anna, dcera Štěpána Konečného a jeho ženy Marianny (z Dolních Životic)

23. srpna 1643 je tamtéž pokřtěn Bartoloměj, syn Ondřeje Kolečka, domkáře, a jeho ženy Anny (z Dolních Životic)

20. září 1643 je tamtéž pokřtěn Matouš, syn Valentina Hathy a jeho ženy Anny (z Dolních Životic).

Jiří Mička

Pojďte si pro dobrou náladu

*Každým krokem blíže
ke zdraví nás i našich měst!*

**Největší výzvou není ujít každý den 10 000 kroků,
ale překonat sám sebe!**

**Víte, kolik kilometrů za den
nachodíte? Co je pro vás
opravdovou výzvou?**

30 km 15 km 2 km 7,5 km 5 km

**Chod'te, běhejte a sbírejte
virtuální odznaky.
Motivujte kamarády
a sledujte své pokroky.**

**Účastnit se mohou nejen
jednotlivci, ale i týmy...
Poměřte své síly s ostatními
a získejte zajímavé ceny.**

PARTNERSKÁ VÝZVA
TRÍDNÍ TÝMY RODINNÉ TÝMY
TÝMY KAMARÁDŮ
FIREMNÍ TÝMY SPORTOVNÍ TÝMY
A DALŠÍ...

registrace od 1. září 2022

desettisickroku.cz

ORGANIZÁTOR

GENERÁLNÍ PARTNER

HLAVNÍ PARTNEŘI

VÝZVA 10 000 KROKŮ

Na začátku roku 2021, v době, kdy jsou naše tělo a mysl kvůli koronavirové epidemii vystaveny náročným zkouškám, přišla nezisková organizace Partnerství pro městskou mobilitu, z.s. s Výzvou 10 000 kroků, která byla určena pro všechny. Snahou bylo, aby lidé zařadili chůzi nebo běh mezi své každodenní činnosti a udělali tak něco pro své zdraví.

Cílem projektu bylo a je motivovat k pravidelné aktivitě vykonané po svých vlastních nohou, a to alespoň po dobu jednoho měsíce. Výzva 10 000 kroků pracuje s magickou hranicí deseti tisíc, což zhruba odpovídá 7,5 kilometru. Ve skutečnosti však stačí mnohem méně kroků, aby byl organismus odolnější. Důležitější než obem je spíše pravidelnost, svižné tempo a příjemné prostředí.

Aktivitu je možné v rámci výzvy monitorovat na jakémkoliv zařízení a následně ji účastníci v podobě printscreenu nahrávají do svého profilu. Od podzimu 2022 je možné využít také naší nové aplikace.

Každý kilometr je bodově ohodnocen, přičemž je zohledněn věk účastníka a jeho BMI. Snahou je umožnit umístění na prvních místech „výkonnostního“ žebříčku i starším lidem a lidem s vysokým BMI.

Svou účastí tak lidé mohou plnit nejen svou osobní výzvu, ale také motivovat ostatní. To jde díky týmům, které si účastníci mohou utvořit. Obecně platí, že vzájemné povzbuzení, spolupráce a pomoc jsou tou nejlepší motivací těm, kteří to nejvíce potřebují.

(převzato z <https://www.desettisickroku.cz/>)

Blanka Vaňková

Pozvánka

*k odhalení a požehnání pamětní desky
rodáka a mučedníka nacistické totality
P. Anselma Lea Poláka, OT*

Kde: kostel Nejsvětějšího Spasitele v Dolních Životicích

Kdy: neděle dne 16. října 2022 v 10.00 mše sv.,

prezentace života P. Anselma Poláka,

požehnání pamětní desky.

pondělí 17. října v 18.00 rekviem za umučeného kněze

! OZNÁMENÍ REDAKCE !

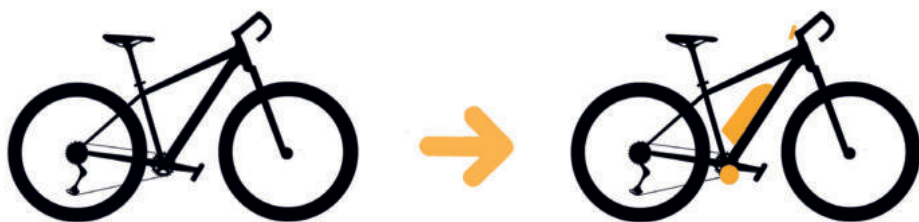
Své příspěvky nám můžete zasílat na e-mailovou adresu: dz.zpravodaj@seznam.cz

Uzávěrka dalšího čísla zpravodaje bude 10. listopadu 2022

Za redakci Kateřina Výmolová

PŘESTAVBA KOLA NA ELEKTROKOLO

- Víte, že z Vašeho běžného kola dokážeme vytvořit parádní a spolehlivé **ELEKTROKOLO**?

- **Jednoduché** ovládání, zvládne to opravdu každý
- Vyšší **bezpečnost**, díky servisu Vašeho kola
- Nemusíte **se zbavovat** Vašeho oblíbeného **kola**
- **Vyšší výkon** než běžná elektrokola
- Možnost koupě **na splátky**
- Hotovo **do týdne!**

ZAVOLEJTE A ZJISTĚTE, ZDA JE VAŠE KOLO VHODNÉ

Martin Pohludka
+420 605 442 493
elekola@email.cz
dílna u Frýdku

WWW.ELEKOLA.CZ

přijme pro pracoviště v Dolních Životicích

STROJNÍHO MECHANIKA / ÚDRŽBÁŘE

- který má chuť věnovat se opravám strojů a zařízení v polygrafii
a drobné údržbě v areálu firmy

Nabízíme:

- ✓ práci na HPP
- ✓ zaměstnanecké benefity
- ✓ zázemí stabilní a moderní polygrafické firmy
- ✓ příjemný dynamický kolektiv a neformální pracovní prostředí
- ✓ jednosměnný provoz + pohotovosti

Bližší informace: personální oddělení, tel.: 553 777 352, 724 849 870.

**V případě Vašeho zájmu zašlete průvodní dopis se strukturovaným životopisem
na e-mail: personalistika@optys.cz**

**BUDU JEŠTĚ NĚKDY
MOCI POSLOUCHAT
HUDBU?**

**POPOVÍDÁM SI
JEŠTĚ NĚKDY
VE SPOLEČNOSTI?**

**BUDU NA
TO SÁM?**

**BUDU SE MUSET
UČIT ZNAKOVÝ
JAZYK?**

Třetím rokem Tichý svět realizuje **Deafember** - měsíc osob se sluchovým postižením, který už tradičně připadá na září. Letošním tématem je získaná ztráta sluchu.

Lidé, kteří přicházejí o sluch si kladou spoustu otázek, které jim v rámci Deafemberu pomůžeme zodpovědět. Mimo jiné se budeme zabývat **prevencí a ochranou sluchu**.

V případě, že se Vás ztráta sluchu také týká, můžete se obrátit na naše konzultantky z ostravské pobočky nebo nás navštívit osobně.

Alena Hegerová | email: alena.hegerova@tichysvet.cz | mobil: 702 158 110
Zeyerova 110/12, 702 00 Ostrava

 sledujte nás na
DEAFEMBER

Dolnoživotický zpravodaj vydává Obec Dolní Životice
Štáblovská 35, 747 56 Dolní Životice
IČ: 00635570 na základě potvrzení ministerstva kultury
pod evidenčním číslem: MK ČR E 22954
Tel.: 553 786 022, e-mail: obec@dolnizivotice.cz
Distribuce - bezplatná roznáška
Možnost placené inzerce
Náklad - 350 výtisků

